

STORTINGET

Innst. 176 S

(2018–2019)

Innstilling til Stortinget fra
transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:61 S (2018–2019)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag frå stortingsrepresentantane Bengt Fasteraune, Siv Mossleth, Åslaug Sem-Jacobsen og Steinar Ness om eit rimelegare og betre ekspressbusstilbod i heile landet

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringa utrede ei kompensasjonsordning for sosiale rabattar og gjennomgå det totale avgiftssystemet, i den hensikta å betre rammevilkåra for den kommersielle bussmarknaden i Noreg.
2. Stortinget ber regjeringa komme attende til Stortinget på eigna måte med ei sak som betrar rammevilkåra for den kommersielle busstransporten.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Øystein Langholm Hansen, Kirsti Leitrø, Sverre Myrli og Ingalill Olsen, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Jonny Finstad, Nils Aage Jegstad og lederen Helge Orten, fra Fremskrittspartiet, Tor André Johnsen, Dagfinn Henrik Olsen og Morten Stordalen, fra Senterpartiet, Bengt

Fasteraune og Siv Mossleth, fra Sosialistisk Venstreparti, Arne Nævra, og fra Venstre, Jon Gunnes, viser til representantforslaget og statsrådets svar.

Komiteen har merket seg at forslagsstillerne ber regjeringa utrede en kompensasjonsordning for sosiale rabatter og gjennomgå det totale avgiftssystemet for å bedre rammevilkårene for det kommersielle bussmarkedet i Norge.

Komiteen har merket seg at Samferdselsdepartementet høsten 2018 sendte et forslag til endringer i yrkestransportloven på høring. Lovforslaget inneholder blant annet forslag om at løyve for kommersielle ekspressbussar med rutestrekning med en viss lengde (50 km) ikke skal behovsprøves i forhold til det lokale kollektivtilbudet som fylkeskommunen kjøper. Det samme skal gjelde kommersielle flybussruter. Dette er en endring som bussnæringa har bedt om. Høringsfristen var 2. januar 2019, og høringsuttalelsene blir nå gjennomgått i departementet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, har merket seg at regjeringa planlegger å legge fram en sak om dette for Stortinget våren 2019. Flertallet legger til grunn at det vil være naturleg å avvende denne saken før en går inn på andre løsnings.

Flertallet har også merket seg statsrådets påpekning av at vegbruksavgiften på diesel omfatter all diesel brukt til vegtransport. Målet med vegbruksavgiften er å prise de eksterne kostnadene ved kjøring på veg. Dette er kostnader knyttet til ulykker, kø, støy, vegslitasje, mv. I 2019 er vegbruksavgiften på diesel 3,81 kroner per liter. I 2013 var vegbruksavgiften på diesel til sammenlikning 3,75 kroner per liter.

Flertallet vil vise til at vegavgiftene må sees i sammenheng med klimapolitikken for øvrig.

Flertallet deler også statsrådets påpeking av at både merverdiavgiftene og særavgiftene er generelle virkemidler som ikke er egnet til å gi enkelt næringer særbehandlinger. Særskilte regler for ekspressbussene vil således bryte med grunnleggende prinsipp for skatte- og avgiftspolitikken.

Medlemene i komiteen frå Arbeidarpartiet og Senterpartiet syner til at ekspressbussar og flybussar er eit marknadsbasert kollektivtilbod utan offentlege tilskot. Desse medlemene syner vidare til at utviklinga i den kommersielle bussmarknaden har vore negativ dei seinare åra. I 2007 var talet på ekspressbussreisande om lag ti millionar, medan det i 2016 var kome ned på seks millionar. Desse medlemene syner til at under regjeringa Solberg har meirverdiavgifta på kollektivtransport auka frå 8 til 12 pst. Dette er også med på svekke konkurranseevna til kollektivtransporten.

På denne bakgrunnen fremjar desse medlemene følgjande forslag:

«Stortinget ber regjeringa komme attende til Stortinget på eigna måte med ei sak som betrar rammevilkåra for den kommersielle busstransporten.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at ekspressbusstilbudet er et godt supplement til kollektivtilbudet i Norge. Samtidig understreker disse medlemmer at på de strekningene der jernbanen kjører i dag, bør statlige midler brukes på å øke konkurranseevnen til jernbanen, først og fremst. Disse medlemmer mener likevel det er rimelig og fornuftig at ekspressbussene skal kunne gi sosiale rabatter, og at dette kan bidra til å stimulere til økt kollektivbruk.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 19. februar 2019

Helge Orten

leder

Nils Aage Jegstad

ordfører

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at det innføres en ordning der staten kompenserer busselskapene for sosiale rabatter på ekspressbussruter (rabatt for barn, studenter, pensjonister, vernepliktige o.l.).»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at det innføres en ordning der staten kompenserer busselskapene for sosiale rabatter på ekspressbussruter (rabatt for barn, studenter, pensjonister, vernepliktige o.l.).

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringa komme attende til Stortinget på eigna måte med ei sak som betrar rammevilkåra for den kommersielle busstransporten.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre.

Komiteen viser til representantforslaget og sine merknader og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:61 S (2018–2019) – Representantforslag frå stortingsrepresentantane Bengt Fasteraune, Siv Mossleth, Åslaug Sem-Jacobsen og Steinar Ness om eit rimelegare og betre ekspressbusstilbod i heile landet – vedtas ikkje.